

2016 Uuktut Nunavut una Atuqnia Parnaut Inungnut Naalakvik: Kavamatkut Kantami Hatqiqtitni

Matyi 21 tikitlugu 28, 2017
Iqaluit, Nunavut

Government
of Canada

Gouvernement
du Canada

Canada

Pityuta Hatqititniup

Una hatqititniq:

- Nainaqtai tapkuat uqauhit atugahuaqunitlu tapkuat Kavamatkut Kanataup (GoC-kut) titigaqhimayut tuniyauni tapkuat 2016 Uuktut Nunavut Nuna Atuqnia Parnaut.
- Qiniqtut ikayuqninik nauniaqni pilaqnit pivalatitni mikhaanut pivaliatitni nakuuyumik, ihuaqhihimayut, ikayuqtauttiaqtut, uingaittut atuqpalianilu hivullit-kinguvagit nuna atuqnia parnut.

Ikayuqtuiyut Timiuyut Havakvitlu

- Katutyiqatigit tuniyauni kivgaqtuqhugit tapkuat GoC-kut:
 - Kanatamiuni Tagiumi Munaqtit
 - Timinga Nunaqyuaqmi Anguyaktit
 - Avatiliqutit Hilaplu Ahianguqnia Kanatami
 - Iqaluligiyit Tagiuqmiutaligiyit Kanatami
 - Hilaqyuaqmi Havaktit Kanatami
 - Nunaqaqaqtut Ukiurtaqtumilu Havaktit Kanatami
 - Apiqhuiyit Kanatami
 - Nunamittutuqaligiyit Kanatami
 - Minnguiqhiqvit Kanatami
 - Aulatyutiligiyit Kantami

Ihumagiyauyut Atuqtauyut Naunaiyaqni tapkuat DNLUP-ngi

- GoC-kut uqauhit atugahuaquyaunilu tapkununga Nunavut Parnaiyiit Kamisan (NPC-kut) hivuliqtauyut tapkunanga ihumagiyauninut:
 - Atuqtitni tapkuat ihumagiyauni tapkuat Nunavut Aangigutit
 - Maligaqnut malikhaqni
 - Maligait maliktaqnit
 - Parnainiq pityuhit nakuunit
 - Uingaittut naunaittutlu
 - Atuqpalianit
 - Maligaliqutit piyagakitni

Tamaita Takunit

1. Tamaitnut Uqauhit

- Havakhat
- Nalvaqnia Ihuaqhihimani
- Atuqni Parnaiyainiqmun Hanalgutit
- Pityuhit

2. Taihimayut Uqauhit

- Tagiumi Aulagutit
- Nalimuqtut Nunamittut Hanalgutit
- Tuktut Hapuhimani
- Aturniqhat Tikitpaktut Tingmiat Nayuqpaktai Inai
- Havikhaqalaqniq
- Atuqtut Pilagutit Piyumayatlu
- Uuktugautit
- Avatqutyagtut Tugagat / GIS-ngi
- NPC-kut atugahuaquyai tapkununga Kavamatkutnut (Attataqhimayuq C)
- Naunaiyautit Naunaiyaqni

3. Pityuhiq Hivunmupluni

Havakhai

Nainaqhimayuq:

- Piovaliatitni nunatagauyumun tamaat nuna atuqnia parnaut Nunavutmun akhurnaqtuq. Tamna nunagiyata attaqtunia nunaliitlu avikhimani allatqikni nunatagauyup piqagutauyut amihunik akigaqtuttini piyauyumayut.
- Tamaitaungittuq pityutit ihuaqhilat tahamani nuna atuqnia parnautmun. Tuhagakhat pilguit pipkatai huniumaittumik parnainiqmun ihumaliugutit ayurnaqtit aulatauttialaqliqhatlu ahiigut pityuhiqnut.
- Pinguqtitni naamaktumik havakhat tahamunga Nunavut Nuna Atuqnia Parnaut ayikkiktitaillitauniaq ahiinut ilagiyai maligaqnut havagutitut.

Atugahuaqunit:

- Atuqpiaqtut tapkuat Parnautit pityuhi atuni pityutitut piplugit attaqtuniqhamun maligaliqutit havagutitut.
- Ilagiplugitlu, ihumagiyaavalliqtit piyalgit naunaigiangi pityutit avataanittut havakhai tapkuat hivulliqtumik kinguvakhat Nuna Atuqnia Parnaut.

Nalvaqnia Ihuaqhihimani

Nainaqhimayuq:

- Tamna Nunavut Nuna Atuqnia Parnaut pitagaulaq naamaktumik ihuaqhihimani tapkuat attaqtuniqhamik inuliquitit, ilitquhit, avatiliqutit maniliugutitlu pinahuaqnit.
- GoC-kut ihumalugiyai tapkunani ilaitni piplugit tamna uuktut Parnaut avatanuktaqni hunat piyalgit pitaqninut kitutliqak ihumagiyauni, pityutaulat piniaqhimaittunut qanuguitnit.
- Pityutiqaqhimaittumik tapkununga NPC-kut uuktutai atugahuaqunit tapkunani uuktutit Parnaut, ayuqnartuq naunaiqninik hungmat ilai atugahuaqunit uuktutayut uuktutayangi hungmatlu himmautaunit ihumagiyauyangi.

Atugahuaqunit:

- NPC-kut uingiaiqtakhai ihumaliugutauninik.
- NPC-kut piyukhat, ayuqnaittagangat, titiqnit tapkuat himmautaunit piyayut tapkunani p[arnagutauyunut ihumaliugutit qanugityutaunilu.

Atuqni Parnagutauninut Hanalgutit

Nainaqhimayuq:

- Tamna nuna atuqnia parnaut pipkaiyalik uingittumik naunaittumiklu ihumaliuqpaknit.
- Tamna uuktut Parnaut pipkaiyuq malikahagiqninik atugiaqaqnit ilainut havagutit uuktutai, pipkaiplutik angiyumik ihumagiyaunit naunapyakni naliaknut huliniit malikhaqniagiangi atugiaqaqnit.

Atugahuaqunit:

- Tapkuat GoC-kut atugahuaquyai tapkuat NPC-kut atuqpiaqtitni malikhaqniqmun atugiaqaqnit tapkunani uuktut Parnaut pihimayut ihumagiyauninut atugialgit piyaulat aktilangi tuhagakhat pilat naamaktumik nigiugini havakhamun atulihagqninik tukligikhat pivaliatitni.

Pityuhit

Nainaqhimayuq:

- Tapkuat GoC-kut tukhiqvigiya tapkuat Kamisan ihumagiyangi ihuaqhigiaqni tapkuat parnaiyainiqmun pityuhit havagiyangit tahapkuat ilai angiyumik ihuaqhihimaittut pityutit.
- Nigiugiyauyut tapkuat piyaqaqniat angipyaktumik ahianguqnit tapkuat uuktutit Parnautit.

Atugahuaqunit:

- Tapkuat GoC-kut atugahuaquyai tahapkuat tuklikhat atuqtakhat parnaiyainiqmun pityuhit pivaliatitauyut uqauhiqaqvinut parnainiqmun piqatigitnit atuqpiagiangi iniqhimaittut pityutit ihuaqhiyangit. Tamna pityuhiq ilaqaqtukhaq:
 1. Hatqiumayunik inungnut ilautitni ilalgit uqauhiqaqviuniqhamik nunaliuyunit, nunaliit avikhihaninit, nunaqaqaqtunitlu inungnit;
 2. Naunaiyaqnia Parnautip havakhai, atuqpiagiangi atuttialagianga naamaknialu hivulliqmik-kinguvaginit nuna atuqnia parnaut.
 3. Pilaqnit inigiakhai titiqat-tamatkiqhani maligaliqutitut ihuaqhaqnilu naunaiyaqni;
 4. Ikayuqtigikni tapkuap NPC-kut pingahutlu angiqtikhai piqatauyut nalvaqninik naamaktumik ihuaqhautit kitunutliqak hippakut angiyunut pityutit ihumaluutit;

Tagiunmi Aulagutit

Nainaqhimayuq:

- Uuktutit tagiumi aulagutit pittailitai tahamani ilagiyaini Nunavutagauyup Iluani pilat :
 - Pittailini qiniqtut annaktuiyutlu, igininaqtumutlu kiugiani huliniit,
 - Aktuanit Nunaqyuami hapumminit nunaqyuaqmilu nautiumanit aulatyutai;
 - Piqaqni piniaqhimaittunik qanugityutaunit atuqpiagialiknut kavamatkut kavamaungittutlu aulatyutai kivgaqtutitlu (naipkutagiplugit nunaliuyunut ilakhaqnit);
 - Ihuinalaqnit hugiaqtauni ilainit ahii nuaqyuat.

Tagiumi Aulagutit

Atugahuaqunit:

- Tapkuat GoC-kut atgahuaquyai tapkuat tagiumi aulagutit pittailitai ahivaquplugit tapkunanga uuktugutit Parnautit, ilittugiplugit ukiup ila ani tagiukkut ihuilgulaqnit tahapkununga taihimanit inaini angutikhat katihimanit (naunaipkutagiplugit tingmiat ivanit amigaittut, aivit nayuqpaktai) naamagiangi.
- Tapkuat GoC-kut atugahuaquyai tapkuat piqatigikni ikayuqtigiknilu pityuhit atuqtauni hugiaqninut tagiumi aularniqmun piyalgit avatiliqutitlu hapuhimani atuqhugit:
 - Atuqtut akhut tagiumi umiaqpait maligait kayyuhininut uqauhiqaqvigini Nunaqaqaqtut inungnit, nunataguayup kavamatuqatkutlu timingit, piqatauyutlu havaktitlu;
 - Piqatauniq ihumamik katimapkainiqhamik atugaulilarniqhamik allangurtaqtunut qanugitninut Ukiurtaqtuq. Naunaipkutagiplugu, ilautitpalinqit tapkuat Nunavut Tagiuqmiutaligiyyit Katimayit (NMC-kut), tapkuat pipkaiyut ayuqnarniqhamik pityutit ihuaqhagakhat uqaqatigikniqmun, tamatkininqmun akhugutauniqhamutlu piplugit;
 - Kanataup Tagiungi Hapuhimani Parnautit pigiagutit, tapkuat pipkaiyut pilagutininut nutanguqnit kamagiyaunit ikayuqtigikni aulattiyiqatiginut timingi tapkuatut NMC-kut, tapkualuttauq Nunaqaqaqtut ilagit, piqaqtitninut atugahuaqunit tugangayut tapkununga tagiumi aulagutitnut.

Tagiumi Aulagutit

- Tapkuat GoC-kut nalungittut piqagiangi amihunik ihuaqutit naamagininik una pityuhiq :
 - Ikayuqtigikniq Akhugutauqpiarniqlu;
 - Ihuaqhaqtai Tuhagakhaqangilguit;
 - Naunaiyaqtai Atuqpalianit Atugakhaliat;
 - Ilaliutyaqni Inuit Qaujjimajatuqangit tapkualu Naunaiyaiyit Ilihimanit;
 - Pittailini Pinaqhimangitat Qanugitnit;
 - Kinguvaqtailini Hivulliit-Kinguvagit Nuna Atuqnia Parnaut huli ayurnaqtunut pityutit ihuaqhaqhugit.

Tagiumi Aulagutit

- Atugahuaqtitni tagiumi pittailitit umiaqpaknut piqatauyunut qinirniq annaktuiniqlu, igininaqtunut hugiaqnit aulatyutit nunaliuyutluniit ilakhaqtitni ikayurtuqniluniit ilakhaqtitninut ihuityutaulanut aaniaqtailiniqmun, hivuganaqnit inuuhigiknilu angunahuaqtut, ahiilu tagiukkuqtut, tingmiyut, uhiuyut, nunaliuyut ahiilu nunamik atuqtit.
- Tapkuat GoC-kut atuqpiagahuaqta havagini uqaqatigikniq kivgaqtiuyunut tapkunanga NPC-kut, tapkuat NMC-kut, Nunaqaqaqtut ilagit, nuanliuyut, havaktit piqatauyut, hiilu kavamatkut timigiyai tamaitnut parnaiyainiqmun aulatanilu tagiumi aulagiat.
- Atuqni tatya atuqtut aulagiat aulattiyit nakuniquhamik ikayuqtigikni pitaqninut hakugikniqhamik ihuaqhini tapkuat hivuganaitnit, nautiumatit avatiliqutlu hapuhimani.

Nalimuqtut Nunamittut Hanalgutit

Nainaqhimayuq:

- Tamna uuktugut Parnaut piyalik parnautmun ihuaqhigiagut apqutiyyuanut uiguligitlu apqutainut.
- Tamna uuktugut Parnaut piyaqaqtitai uuktutilgit tunihini ahiagugutuit naunaiyaqni nalimuqtunut havagutit uktutainut. Huli ahiagugutit naunaiyaqni atuqpiagiaqaqni aktuaninut naunaiyaqnit, una naamangittuq nuna atuqnianut parnaut malikhaqnianut naunaiqtaunianut.

Atugahuaqunit:

- Ahivaqnia piyaqaqni tapkuat tamaita apqutiyyuanut uiguligitlu uuktutai piyaqaqtitni parnaut ihuaqhigiaqnia.
- Pipkaqni nalimuqtut havagutit tamaitni nuna atuqnia taiyauninut kihimik tapkununga taiqpiaqhimayunut pittailinit.
- Ahivaqnia piyaqaqni ilaliutini ahiagugutit naunaiyaqni nalimuqtunut havagutit.

Tuktut Hapuhimani

Nainaqhimayuq:

- Tapkuat GoC-kut ilittugiyai tapkuat atuqpiaqni tuktut Nunavummiunut, ihumaalutit amigaitninut ikiklivalianit, tamna piyaqaqniq piquqtitiniq atuqtunik hapuhimani tuktut, piyumanilu piquqtitiyamiluttauq maniliugutit pilaqninut.
- Nunat uuktutauyut tuktut hapuhimaninut angiyumik avatqutyaqtaq nunat naunaqhimayuq angiyumik havikhaqaqlaqlanit.
- Tamna uuktutauyut tamainut pittailinit pipkailaittuq havikhat havikhaqhiuqnik pivaliatitnilu huliniit, ilautitlugit nunani tahapkuat huliniit havikhat havanguyut, pigaluaqtitlugit tuktuqagiangit.
- Tamna uuktugut Parnaut pilaq angiyumik aktuani maniliugutit pivaliatitni pilaqlit nunatagauyumi.

Atugahuaqunit:

- Tapkuat GoC-kut atugahuaquyai himauhiqni ukiuq tamaat pittailinit taphumunga ilaliutyaqninut ukiup ilangani pittailitit tamaitnutlu hapuhimaninut pityutit.

Aturniqhat Tikitpaktut Tingmiat Nayuqpaktai Inai

Nainaqhimayuq:

- Tapkuat GoC-kut piqaqtitai NPC-kut unniqtuttiaqninik pitquhiliqutiut tuhagakhat uqautyinilu piplugit atuqniqhat tingmiat nayuqpaktai inai. Una nakuuniqpaq naunaiyautinut uqautinit pilaqtai hivuligutainut tapkuat NPC-kut naamaktumik hugiaqni tahapkuat inai talvani nuna atuqnia parnaut.
- Kihimik, tapkuat GoC-kut ukpigiyai tapkuat inmingnik nunaliuyut tautukni atuqniqhanut tingmiat nayuqpaktai inait, atuniqhugit-inainit-inainut, taimattaug atuqpiaqtut atuqpiaqninut tapkuat Nunavut Atuqnia Parnaut pihimayai tapkuat nigiyugiyuyut nunaliuyunit.

Atugahuaqunit:

- Tapkunani tukligiyaini atugakhat tapkununga naalakvikmun pityuhit, tapkuat ihumagiyauni nunaliuyut tapkununga atuqpiaqtut tingmiat nayuqpaktai piyalgit naunaiqnit.

Havikhaqalaqniq

Nainaqhimayuq:

- Tapkuat inuuhigikni Nunavutmi nunaliuyut piyut angiyumik aaniaqtailiniqmun avatigiyai ihuaqhihimalanik tamatkiknut ilitquhit maniliugutai havaktutlu maniliugutai.
- Taihimayumik aulatauni haputihimanilu nunat uuktugutauni pittailinit huliniqnut tugangayut havikhat havikhaqhiuqnit pivaliatitnilu. Tapkuat pittailitit uuktugutini Parnaut avatqumalaqtai hunat piyaqaqnit.
- Nunaliquitit naunaiyainit ilihimani nunatagauyumun piguqpalianginnartuq. Taimaittumik, atuqpiartuq tapkuat taiyauni, naamagangata, pipkaqni havikhaqhiurniqmun pivaliatitnilu pivalliqgutit piquaqtittai atuqnit aulatyutitut atugialgit.

Atugahuaqunit:

- Tapkuat GoC-kut atugahuaquyai NPC-kut atuliqni hatqiumayumik uingaittumiklu pityuhit ihumaliugutitut naunaiyainiq atuqnit nigualigangat allatqinit atuqtinit.
- Tamna Parnaut atuqpiaqtukhaq tapkuat nunaliquitit pihimani pittailitai huliniqnut mikiniqhamik piyaqaqnitut hapuhimanit pinnagiyauyut pinahuaqni inigiyainut.

Atuqtut Pilagutit Piyumayatlu

Nainaqhimayuq:

- Ukiunganut pittailinit tahamani Hapuhimavit nunat pittailitaulat tatya pilagutainut tigumiaqtunut tapkuat atuqninut pilagutiktik. Pittailitit pityutaulat uuktugutiliknut qimainit tatya havikhaqhiurniqmun havangyut pinahuaguiqnilu hivunikhami huliniit.
- Tapkuat ihuittumik aktuanit maniliugutitut hanivaiviuni hivunikhamilu inuliquitit-maniliugutit ihuaqutit nigiugiyauyut angipyaktumik. Ilagiyat amihut pinnagiyat tapkuat NPC-kut ihumagiyaqaqtaq ihumaliugutimingnut.
- Tamna nuna atuqnia parnaut atugahuaqtitakhai naunaitniqmun uingaittumiklu pilagutit atuqninut unat piquaqnitlu, malikhugit tapkuat pityutai Nunavut Angigutit tapkuatlu *Nunavut Parnainiqmun Havanguyutlu Naunaiyaqni Piquyat* (NuPPAA).

Atugahuaqunit:

- Pikpat ukiumun pittailitit tahamani Hapuhimavit Nunaitni havikhat havikhaqhiuqninut pivaliatitnilu aulangittut Parnautini, tapkuat GoC-kut atugahuaquyai ihuaqhigiaqni tapkuat parnaiyainiqmun maligait tahapkuatit pittailinit atulaqni taihimayuni inaini tapkuat tatya atuqtut havikhat pilaqninut piyauyumanilu.

Uuktugautit

Nainaqhimayuq:

- Tapkuat angiqtauyut Nunavut nuna atuqnia parnaut hakugikniqaqniat maligaqnut. Taimaittumike, uingaiqni nalunangitnilu ilagiqpiaqtai atuqpiaqni ihumagiyauyut.
- Ilai uqauhit tapkunani uuktutit Parnaut ihumakaphuktut ahiagutluniit uingaiqhimaittut, ulailu uqauhit takukhaulguqtut akigaqtuinit ahiinut uqauhit.
- Tapkuat uuktuguhiurniqmunihumaalutit hatqiqtai pityutit tukiliuqninut, uigutauninut, atuqpalianilu tapkuat Parnautit.

Atugahuaqunit:

- Atugahuaquyauyut NPC-kut havaqatigini tapkuat GoC-kut ahiilu ihuaqhattiaqninik tapkuat uqauhit uuktugutini Parnautit tapkunanga maligaliqutinit ihuaqhaqnilu titiqat piplugit atuqpiagiangi uingaitni malikhaqnilu.

Avatqutyagtut Tugagat / GIS-ngi

Nainaqhimayuq:

- Amihuni piyuni, tapkuat uuktugutit Parnaut atuqtut amihuni avatqutyaqni nuna atuqnia taiyaunit atauhiqmun avikhimania nuna. Tahapkuat avatqutyaqnit takuttigittut talvani Atugakhaliat A piplugit qanuqtut tapkuat GIS-ngi kikligiyai qaligiktaqnit hatqiumanit.

Atugahuaqunit:

- Tamna Parnaut uingaittukhaq hunat nuna atuqnit pilagiangi; tapkuat GoC-kut atugahuaquyai tapkuat NPC-kut naunaiyaqni tapkuat uuktutit Parnaut ihmagiplugit kikliqaqtitni avatqutyaqnit taihimanit.

NPC's atugahuaquyai tapkununga Kavamatkutnut (Attataqhimayuq C)

Nainaqhimayuq:

- Tamna uuktugut Parnaut maliktai uqauhiuyut piluaqtumik pityutanut atuqgahuaquyaunilu tapkuat kavamatkut timigiyai havakvitluniit atuqunit, ihumagiqahiutiniluniit, piluaqtut hugiaqni; tahapkuat atugahuaquyauyut katitauni talvani Attataqhimayuq C tapkunani uktutit Parnaut.
- Uingaiqhimaittuq talvani uktut Parnaut naliat tapkuat Kamisan piniaqhimani tapkuat atugahuaqunit ilaliutiyangi tapkuat kavamatkut tamaitnut havagiyai atuqpalianinik nuna atuqnia parnaut.

Atugahuaqunit:

- Tapkuat GoC-kut atugahuaquyai NPC-kut nutanguqni nakataani 7.4 uqaqnik uingaittumik tahapkuat atugahuaqunit tapkununga Kavamatkut piniahimangittut tapkununga Kamisan piyanginik atuqpalianit havagini hatqigtut talvanga nakataani 68 tapkunani NuPPAA tamnaluk 11.5.9 tapkunani Nunavut Angigutit.

Naunaiyautit Naunaiyaqni

Nainaqhimayuq:

- Inigiyaini taihimanit tapkuat Hapuhimani Nunat, tamna uuktugut Parnaut pittailiyai naunaiyaqni tugangayut tapkununga pittailinit nuna atuqninut, kihimik tapkununga “uguatigingittunut naunaiyaiyinit naunaiyainiqmun.”
- Naunaiyaiyinit naunaiyaini iakyuqhiutiyut naunaipkutaqnut piplugit tuhaqhityutaulat pivaliatitninit nuna atuqnia tikkuqaqtauninik.
- GoC-kut ihumaalutilgit tapkuat kikkilittautai naunaiyainiq, pityutaulat piniaqhimangitninit qanugitni pittailinit naunaiyainiq huliniit hivuganaqtut nakuuninut tahapkuat Hapuhimayut Nuna atuqtaunia tainit piplugit.

Atugahuaqunit:

- GoC-kut takuyumayai pittailinit naunaiyautit ahivaqtaunia tamaitnit Hapuhimayut Nunat. Tapkuat Nunavut Avatiligiit Katimayit aktuaninut naunaiyainit pityuhit atuqpiagtittiaqta qanugililat nunat hapuhimaninik.

Pityuhiq Hivunmupluni

- Nainaqhugu, angipyaktut pityutit huniumaittyut ihuaqhiyakhat hivuani tamna uuktukgut Parnaut inigianganik.
- Tamna parnainiqmun pityuhiq piyalik ilaplugit naamaktumik piyaqaqnit naunaiyaqni uqauhiginilu tapkuat ahianguqnit piyauniat piplogu tamna parnaiyainiq pityuhiq kayuhinianik pivaliania.
- Ikayuqtigikhuni pityuhiq hanatyuhikhainut tapkuat tuklikhat atuqtakhat pityuhiqmi pilarniqhat qanugitnikhainut tapkuat uuktugutit atuquyaunikhai angiqtakhat.
- Tapkuat GoC-kut ikayuqtuqtai pihimania titiqat angmaumatquplugit pitquplugit hulivalliq ihumagivalliqnilu uqauhiqaqvigini nunaliuyut avikhimanini nunaliuyunilu tapkuat atuqhiqhauniat atuttiaqninut pivaliatitni tapkuat Parnautit.